

Přehled některých zákonů a jejich ustanovení zmíněných

v přednášce ze dne 14. 12. 2005 – Pavel Molek

- Zák. č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád) – účinnost do 31. 12. 2005: § 14, § 15: „§ 14 (1) Účastníkem řízení je ten, o jehož právech, právem chráněných zájmech nebo povinnostech má být v řízení jednáno nebo jehož práva, právem chráněné zájmy nebo povinnosti mohou být rozhodnutím přímo dotčeny; účastníkem řízení je i ten, kdo tvrdí, že může být rozhodnutím ve svých právech, právem chráněných zájmech nebo povinnostech přímo dotčen, a to až do doby, než se prokáže opak.

(2) Účastníkem řízení je i ten, komu zvláštní právní předpis takové postavení přiznává.

§ 15 Účastník může samostatně jednat v tom rozsahu, v jakém má působnost vlastními úkony nabývat práva a brát na sebe povinnosti.“

- Zák. č. 500/2004 Sb., správní řád – účinnost od 1. 1. 2006: § 27: „§ 27 (1) Účastníky řízení (dále jen "účastník") jsou

a) v řízení o žádosti žadatel a další dotčené osoby, na které se pro společenství práv nebo povinností s žadatelem musí vztahovat rozhodnutí správního orgánu;

b) v řízení z moci úřední dotčené osoby, jimž má rozhodnutí založit, změnit nebo zrušit právo anebo povinnost nebo prohlásit, že právo nebo povinnost mají anebo nemají.

(2) Účastníky jsou též další dotčené osoby, pokud mohou být rozhodnutím přímo dotčeny ve svých právech nebo povinnostech.

(3) Účastníky jsou rovněž osoby, o kterých to stanoví zvláštní zákon. Nestanoví-li zvláštní zákon jinak, mají postavení účastníků podle odstavce 2, ledaže jim má rozhodnutí založit, změnit nebo zrušit právo anebo povinnost nebo prohlásit, že právo nebo povinnost mají anebo nemají; v tom případě mají postavení účastníků podle odstavce 1.“

- Zák. č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny: § 70: „§ 70 Účast občanů

(1) Ochrana přírody podle tohoto zákona se uskutečňuje za přímé účasti občanů, prostřednictvím jejich občanských sdružení a dobrovolných sborů či aktivů.

(2) Občanské sdružení nebo jeho organizační jednotka, jehož hlavním posláním podle stanov je ochrana přírody a krajiny (dále jen "občanské sdružení") je oprávněno, pokud má právní subjektivitu, požadovat u příslušných orgánů státní správy, aby bylo předem informováno o všech zamýšlených zásazích a zahajovaných správních řízeních, při nichž mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny chráněné podle tohoto zákona. Tato žádost je platná jeden rok ode dne jejího podání, lze ji podávat opakovaně. Musí být věcně a místně specifikována.

(3) Občanské sdružení je oprávněno za podmínek a v případech podle odstavce 2 účastnit se správního řízení, pokud oznámí svou účast písemně do osmi dnů od zahájení řízení orgánem státní správy, který řízení zahájil; v tomto případě má postavení účastníka řízení.“

- Zák. č. 353/1999 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami a chemickými přípravky a o změně zákona: § 13:

„§ 13 Účast veřejnosti při projednávání programu, bezpečnostní zprávy a vnějšího havarijního plánu

(1) Krajský úřad zajistí veřejné projednání programu, bezpečnostní zprávy a vnějšího havarijního plánu, včetně jejich aktualizací.

(2) Krajský úřad zašle program, bezpečnostní zprávu a vnější havarijní plán nebo jejich aktualizaci k vyjádření dotčeným správním úřadům a dotčeným obcím. Obec oznámí veřejnosti způsobem v místě obvyklým do 15 dnů ode dne obdržení programu, bezpečnostní zprávy, vnějšího havarijního plánu nebo jejich aktualizace, kdy a kde lze do programu, bezpečnostní zprávy a vnějšího havarijního plánu nahlížet, činit si výpisy, opisy, popřípadě kopie. Veřejné nahlížení do programu, bezpečnostní zprávy, vnějšího havarijního plánu nebo jejich aktualizace musí být umožněno po dobu 30 dnů ode dne oznámení. V této lhůtě může každá fyzická osoba nebo právnická osoba uplatnit k programu, bezpečnostní zprávě, vnějšímu havarijnímu plánu anebo k jejich aktualizaci písemné vyjádření.

(3) Provozovatel může vypustit z programu, bezpečnostní zprávy nebo z jejich aktualizace, do nichž bude umožněno veřejné nahlížení, jen údaje, jejichž zveřejnění by mohlo vést k vyjádření obchodního tajemství, utajovaných informací anebo zvláštních skutečností. Tyto údaje musí být uvedeny ve výtisku opatřeném na titulní straně datem a podpisem statutárního orgánu, který provozovatel zasílá krajskému úřadu pro potřeby vydání souhlasu podle § 20 odst. 1 písm. b).

(4) Za předmět obchodního tajemství, utajovaných informací anebo zvláštních skutečností pro účely veřejného nahlížení nesmí být označen druh ani množství nebezpečné látky, která je umístěna v objektu nebo zařízení a uvedena v příloze č. 1 k tomuto zákonu.

(5) Vyjádření veřejnosti a své vyjádření doručí obec krajskému úřadu do 15 dnů po uplynutí lhůty stanovené v odstavci 2 k veřejnému nahlížení do programu, bezpečnostní zprávy, vnějšího havarijního plánu nebo jejich aktualizace.

(6) Dotčené správní úřady zašlou krajskému úřadu své vyjádření k programu, bezpečnostní zprávě, vnějšímu havarijnímu plánu nebo k jejich aktualizaci nejpozději do 60 dnů ode dne, kdy je k vyjádření obdržely.

(7) Pokud dotčený správní úřad, jehož rozhodnutí nebo opatření vyžadované zvláštním právním předpisem bylo získáno před zveřejněním programu, bezpečnostní zprávy, vnějšího havarijního plánu nebo

jejich aktualizace, nesdělí ve stanovené lhůtě své vyjádření, platí, že z hlediska jím sledovaných veřejných zájmů s programem, bezpečnostní zprávou, vnějším havarijním plánem nebo s jejich aktualizací souhlasí.

(8) Pokud vyjádření veřejnosti a vyjádření dotčené obce nebude uplatněno ve lhůtě stanovené v odstavci 5, platí, že k programu, bezpečnostní zprávě, vnějšmu havarijnímu plánu nebo k jejich aktualizaci nemají připomínky.

(9) Krajské úřad rozhodne o schválení programu, bezpečnostní zprávy nebo jejich aktualizace na podkladě vyjádření veřejnosti, dotčených obcí a dotčených správních úřadů.

(10) Ustanovení § 7 a 8 nejsou ustanoveními odstavců 3 a 4 dotčena.“

- *Zák. č. 254/2001 Sb., o vodách : § 115: „§ 115 Vodoprávní řízení*

(6) Občanské sdružení, jehož cílem je podle jeho stanov ochrana životního prostředí, je oprávněno být informováno o zahajovaných správních řízeních vedených podle tohoto zákona, pokud o tyto informace vodoprávní úřad požádá; žádost musí být co do předmětu a místa řízení specifikována.

(7) Občanské sdružení má postavení účastníka řízení vedeného podle tohoto zákona, jestliže písemně požádá o postavení účastníka řízení do 8 dnů ode dne sdělení informace podle odstavce 6.

(8) Pozvání k ústnímu jednání doručí vodoprávní úřad do vlastních rukou účastníku řízení nejméně 8 dnů, ve složitějších případech nejméně 30 dnů přede dnem ústního jednání. Po tuto dobu musí být vyvěšeny i vyhlášky o ústním jednání v případech podle odstavce 3. Vodoprávní úřad přitom účastníky upozorní, že na námítky, které nebudou sděleny nejpozději při ústním jednání, se nebere zřetel. U liniových staveb nebo u staveb zvlášť rozsáhlých nebo v řízení s velkým počtem účastníků řízení může vodoprávní úřad uvědomit účastníky o zahájení řízení veřejnou vyhláškou, a to nejméně 30 dní před konáním místního šetření, popřípadě ústního jednání, a nekoná-li se ústní jednání, před uplynutím lhůty stanovené pro podání námitek. Jiným účastníkům řízení, než je žadatel o povolení nebo než je správce vodního toku, popřípadě ten, kdo vnesl námítky, může v těchto případech vodoprávní úřad doručit veřejnou vyhláškou v obcích, v jejichž územních obvodech jsou zájmy účastníků dotčeny, i rozhodnutí.“

- *Zák. č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci: § 7: „§ 7 Účastníci řízení*

(1) Účastníky řízení o vydání integrovaného povolení jsou vždy

a) provozovatel zařízení,

b) obec, na jejímž území je nebo má být zařízení umístěno,

c) kraj, na jehož území je nebo má být zařízení umístěno,

d) občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti, zaměstnavatelské svazy nebo hospodářské komory, jejichž předmětem činnosti je prosazování a ochrana profesních zájmů nebo veřejných zájmů podle zvláštních právních předpisů, dále obce nebo kraje, na jejichž území může toto zařízení ovlivnit životní

prostředí, pokud se jako účastníci písemně přiblížily úřadu do 30 dnů ode dne zveřejnění údajů ze žádosti podle § 8.

(2) Za účastníka řízení se považuje také ten, kdo by jím byl podle zvláštních právních předpisů, není-li již jeho postavení účastníka vymezeno v odstavci 1.“

- *Zák. č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí - EIA): § 23/9: „(9) Místně příslušná jednotka občanského sdružení nebo obecně prospěšné společnosti, jejímž předmětem činnosti je ochrana veřejných zájmů chráněných podle zvláštních právních předpisů, (dále jen "občanské sdružení") nebo obec dotčená záměrem se stává účastníkem navazujících řízení podle zvláštních právních předpisů, pokud*

a) podala ve lhůtách stanovených tímto zákonem písemné vyjádření k oznámení, dokumentaci nebo posudku,

b) příslušný úřad ve svém stanovisku podle § 10 odst. 1 uvedl, že toto vyjádření zcela nebo zčásti do svého stanoviska zahrnul, a

c) správní úřad rozhodující v navazujícím řízení nerozhodl, že veřejné zájmy, které občanské sdružení hájí, nejsou v navazujícím řízení dotčeny.“

- *Zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní*
- *Zák. č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím*
- *Zák. č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí*

+ jako bonus z oblasti judikatury: usnesení Ústavního soudu ze dne 6. 1. 1998, sp. zn. I. ÚS 282/97: „Čl. 35 Listiny základních práv a svobod zakotvující právo na příznivé životní prostředí a včasné a úplné informace o stavu životního prostředí a přírodních zdrojů na právnické osoby vztahovat nelze. Je zřejmé, že práva vztahující se k životnímu prostředí přísluší pouze osobám fyzickým, jelikož se jedná o biologické organismy, které - na rozdíl od právnických osob - podléhají eventuálním negativním vlivům životního prostředí. Tomu ostatně odpovídá i charakteristika životního prostředí, jak ji provedl zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí.“